

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, kedd, 1907. december 17.

284. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
RIVA SZÁPÁRY, ADRIA-PALOTA.
TELEFON 875. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hírdetések 8 hasábos péld. onja 40 fillér.

A pórul járt klikk.

Az első diadalma zanella rikárdnak a kivándorlási szálloda bérletének a kikilencselése. Hogy ezt mint tudja a képviselői incompatibilitás ressortjába osztani, az mellékes. Töle sohasem fogunk ennyi morált elvárni. Ne foszszuk meg ettől a szerencsésjéttől! Egy ember, akire azt írta még nem is rég egy vérbeli olasz újságíró, aki úgy ismeri őt, mint a saját tenyerét s akinek volt alkalma belepillantani évek hosszú során keresztül a deputató kised életébe, tehát, azt írta róla: *capace per qualsiasi delitto*; s a deputato ezért pert kezdett ellene és e pere elől meg is hátrált. Ez a kifejezés pedig: *capace di qualsiasi delitto*, nem jelent egyebet magyarul, mint a következőt: *nincs az a bűntett, amire ne volna kapható*. Mi nem vagyunk hajlandók erről különösebb meggyőződést szerezni. Csak affelett nem tud a szemünk pillantása tova siklani, hogy ezért a retentő sérelemért nem mert elégtételt szerezni az igazság csarnokában! És ime, ez a gyáva meghátrálása menti meg őt ezek után attól, hogy most mi is a magunkéva tegyük a fiumei latin kulturának ezt a gyönyörűen hangzó igéjét: *Un uomo, chi è capace di qualsiasi delitto*. És ez az ember — epistola non erubescit — a város első polgára.

És ez az ember, még ezek tetejére, a fiumei olasz sajtó titkosan felbérelt és még titkosabban szereplő álarcos bohóca, a tragikus álarcot ragasztva vastag bőru ábrázatára s egyebet sem tesz, mint a saját „politikai céljaira” orvátmadásokra buzdít „hiveket”. Akiket kihasznál s azután odavet a közélet szemét dombjára, mint a kifacsart citrom hulladékát. Hogy az ellenségeinek ártasson, feláldozza még a testvéreit is, a jóhiszemű, ostoba Ábeleket. Azért, mert a deputató, a zanella rikárd az az ember, akiről az imént egy hevenyészett vázlatot készítettünk, egy nyilatkozattal kapcsolatban megint nekünk toporzékol az ő lapjában, amelynek ő titkosan felbérelt és még titkosabban szereplő álarcos bohóca. Még csak nem is rágalom az, amiket összehadar. Hasonlatos ahhoz a megbódult kappanhoz, amely a saját szemétdombján állva, mások ellen való dühében, önnönmaga tollára szórja a szemetet. Nekünk ez a látvány felette élvezetes.

Az a nyilatkozat pedig, amelyről szó esett, Lekky István miniszteri osztálytanácsos ur nyilatkozata. Jóravaló, borsodi magyar ember ez a miniszteri osztálytanácsos ur. Talán nem is tehet arról, hogy idenapdíjazták Fiuméba. A feladata az volna, hogy munkaközvetítsen. Eddig azonban csupán az újságíróknak adott dolgot, akik megírták, hogy egy

öklömnyi embert se tudnak Fiuméből munkához közvetíteni. A tanácsos ur pedig, nemhogy ezen iparkodott volna segíteni, s nemhogy levonta volna a konzekvenciákat s utazott volna Budapestre: neki látott — a szerencsenmosdatásnak. A fiumei magyar sajtó nem tetszik neki, hogy az nem akar ódákat költeni az ő sikertelen buzgalmáról. És szörnyen kifakad ez ellen az *indolens* sajtó ellen. Elismerjük, ez igazán — indolencia. Mi több, nem is nekünk mondotta ezt, hanem a hátunk megett. Egy fővárosi újságírónak, aki azonban kijelentette, hogy több benne a kollegiálitás irántunk semmint azt az „indolenciát” megírná. (Jóllehet, nekünk az nagyon mindegy volt!) Nem is írta ezt meg, de a rikárdó újságja mégis azt írja, hogy megírta. (Ugy látszik, ezt is a tanácsos ur informálta!) Az az újság azonban úgy értette a tanácsos ur fenkölt kinyilatkoztatását, hogy azt az egész fiumei sajtóra vonatkoztatta, tehát reá is. (Nem tudák zanellák, hogy ők mindig *kivételek*, valahányszor a sajtóról nyilatkoznak!) S emmiatt nyomban meghajtja magát, mint ahogy egy félhivatalos újsághoz illő, a tanácsos ur színe előtt, s felátván az ő szüz erkölcsét, rávetit egy tolvajlámpással. A *Tengerpart*-ra, mint amelyre föltétlenül reá illik az indolencia kifejezése a tanácsos urnak.

Most pedig megvizsgáljuk a tanácsost. Mi nem haragszunk reá. Nagyobb urakra se tudunk haragudni, mint ő. De megvizsgáljuk; ne gondolja, hogy ő az oka, hogy a zanella bennünket akar bántani. Neki nem a munkaközvetítéstől fáj a feje. Neki a *szálloda* fáj, az a bizonyos kivándorlási szálloda. S az fáj neki, hogy azt is megírjuk ezennel, hogy még alá se írták a szerződést, mert 1-ször megijedtek a nagy szerencsésjüktől; 2-szor mert *nincs pénzük hozzá*. Így nagy veszedelemben forog a biztosítékul lerakott 20.000 korona, amit majd — vissza kell koldulni! És mindenek felett az fáj a hazafias képviselő urnak, hogy erősen küzdünk a *kivándorlás ellen*, ami neki nagy kárára válik. Egy szó, mint száz: a porul járt klikk jáját, — a mi gyönyörűségünkre.

Magyar tiszték a Cunard hajókon.

A Tisza István gróf által életbeléptetett 1903. évi negyedik törvénycikk, amely az összes kivándorlási rendelkezéseket tartalmazza, elrendelte, hogy minden Cunard hajó, amely a fiumei kikötőből kivándorlókat szállít az oceanontulra, egy magyar tisztet is alkalmazzon.

Azonban úgy a kivándorlási törvény, mint az ahhoz kiadott nagy mennyiségű rendeletet, mint más kérdésekben is, úgy a magyar tiszték jogkörének megállapításában is hézagos.

Nincs pontosan, félremeghatározatlanul megállapítva, hogy mi a kötelesség a magyar tisztéknek? Szabad-e nekik a magyar kivándorlók érdekeit tolmácsolni a parancsnok előtt, lehetnek-e közbenjárók, ha azt a körülmények kívánják, vagy csak egyedül és kizárólag navigacionális teendőket végezhetnek-e?

A gyakorlat által szentesített szokás azt igazolja, hogy a magyar tiszték, akik mint *ötödik tiszt*, vagy mint az angolok nevezik, *hungarian officer* szerepelnek, csakis hajózási kötelességeket teljesítenek. Részt vesznek a parancsnoki hidon az őrtállításban, a kikötésnél és indulásnál a manóvrálásban segédkeznek és tengerész számításokat, irodai munkát végeznek.

Nem vonjuk kétségbe, hogy a törvény hézaga és az angol parancsnokok kényszerítése miatt kötött marsrutával mennek a Cunard hajókra; de ki kell jelentenünk, hogy ők még csak a látszatát is kerülik annak, hogy ők a magyar haza gyermekei.

Szerencsétlen honfitársainkban, akik bármi ok miatt kénytelenek a szülőföldet elhagyni, nem látnak mást, mint *élő szállítmányt*. Megtagadják a magyarokkal való legkissebb összeköttetést is, csak azért, hogy ők minél inkább *english gentleman*-nek tűnjenek föl.

Hihetetlen szorgalommal és kitartással arra törekednek, hogy gondolkodásmódban, öltözködésben, magatartásban angollá asszimilálódjanak át, s boldogok, ha a sovinszta angol parancsnok egy-egy odavetett elismerő szóval honorálja anglomaniájukat.

Ezek a fiatal emberek szinte önkéntelenül arra törekednek, hogy a sovinszta, erős egyéniségű angolok előtt kézzel foghatólag beigazolják, hogy a magyar gyenge faj, amely mihelyt kikerül a hazai körből az idegen levegőbe, azonnal elveszti magyaros tulajdonságait, és faji egyéniségét.

Nem kívánjuk gáncsolni őket, ha az angolok előnyös szokásait, fejlettebb világtudását ellesik, s azt magukéva teszik; de szükösnek tartjuk a magyar faj szeretét, istápolását, s a saját egyéniségük megőrzését.

Évek óta járnak már a Cunard hajók kikötőnkbe, s ezen idő óta sok magyar tiszt megfordult az angol hajókon. Csak egy, egyetlen egy magyar tiszt találkozott, aki a Cunard hajókra is felvitte a lángoló hazaszeretetét, aki feljajdult, mikor látta, hogy a fajgyűlölettől elvakult angol steward-ok milyen goromba, neveletlen bánásmódban részesítik szegényt, a hazából távozásra kényszerített honfitársait. Ennek az egynek volt csak bátorsága a mindenható angol parancsnok elé állani, s tisztelletteltjes, de határozott hangon jobb, emberibb bánásmódot kérni szegény magyarjai részére. De hazaszeretete, feljajdulása neki sem hozott babért. Nála is bebizonyosodott, hogy a magyarok istápolása mindenütt veszedelmes s az csak bajt hozhat a fejére. *Benbecost*, aki 1905-ben a „Pannonia” parancsnoka volt, addig intrikált ellene, míg csak az „Adria” ki nem hajózhatta a Cunard gőzösről. Ez a szívelélelkező magyar, kinek kebiét izzó hazaszeretet hevíti, *Vargha Sándor* tengerészkapitány, aki mai napig sem kapott elégtételt a

sérelemért, amit ő és vele a magyar Gêniozsz szenvedett.

Most, mikor az angolok toronymagas panamai és visszaélései általános felháborodást keltettek, úgy hogy még Nákó Sándor gróf kormányzó is megfedekezett az angolokkal szemben az udvariasságról, továbbá a kivándorlási törvény küszöbön álló revidálásánál: éppen nagyon aktuális a magyar tisztek helyzetét feszegetni. A kivándorlási hajókra beosztott magyar tisztek jogkörét feltétlenül ki kell szélesíteni s kötelességüké kell tenni, hogy a magyarok érdekeit minden körülmények között megvédelmezzék.

Egy tengerészkapitány.

A „Carpathia” magyarjai.

Tegnap reggel tíz óra felé érkezett kikötőnkbe a „Carpathia” kivándorlási hajó, amely közel nyolcszáz visszavándorló magyart és tengeremléki horvátot hozott.

A hajó a belügyminiszter utasítására Napolyból közvetlenül hozzánk jött, s mintegy két órai tartózkodás után Triesztbe indult.

Az orvosi és kikötői vizsgálat után, mielőtt az utasok partraszállhattak volna, megjelent a hajón Nákó Sándor gróf kormányzó Hegedűs min. fogalmazó kíséretében. A gróf a „Caronia” gőzösn tapasztalt visszaéléseken és rendetlenségen okulva, rögtön a visszavándorlók iránt érdeklődött.

Az utasokat barátságosan kikérdezte, hogy mi hozta őket haza, jól ment-e soruk az új világban s milyen volt a hajón az ellátás és barmás mód?

A visszavándorlók véleménye a hajón tapasztaltakat illetően megoszlott, de valamennyien hangsúlyozták, hogy a pincérek lopott holmival kereskedtek és bort, süteményt, húst adtak el a rendes étkezés rovására.

A Carpathiával néhány olyan asszony, ember is hazajött, akik a gyárakban, gyártelepeken munka közben szerencsétlenül jártak. Volt köztük egy, aki szénbányában dolgozott s ott olyan súlyos baleset érte dinamitrobbanás következtében, hogy arca teljesen összeroncslódott, egyik szemét elvesztette s a másikkal is alig lát. Egy asszony pedig férjét vesztette el, s most a konzulátus költségén jött haza négy gyermekével.

A kormányzóra olyan mély hatást gyakorolt a szerencsétlenek sírása, panaszkodása, hogy tárcájához nyult, mindegyiknek száz-kétszáz koronát adott. A gróf nemeslelkű gavalérossága általános feltűnést keltett s mikor automobilján eltávozott, lelkesen megéljenzették.

A visszavándorlók a Cunardra jellemző esetet beszéltek el. A belügyminiszter hetekkel ezelőtt elrendelte, hogy a nagyarányú visszavándorlás folytán a hajók elsősorban magyar utasokat vegyenek fel. Ennek ellenére 1200 déliolaszt engedtek a hajóra, s e miatt sok száz magyar maradt ott a Cunard newyorki North River 51. és 52. számú dokkján.

A visszamaradt magyarok heves kifakadásokkal illették a hajó parancsnokát és a newyorki konzulátus két kiküldött tisztviselőjét. A tömeg ezek ellen olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy azok sietve eltávoztak. Az igazi meglepetés azonban Fiumében várt a magyarokra. Mikor a nagy podgyászaikat átvenni akarták, mintegy háromszáznak azt a választ adták, hogy podgyászuk Newyorkban maradt egyik expresse car-nál. A nagy zavarban ugyanis a hajó nem vette fel a ládákat és bőröndöket, s így azokat csak a kivándorlási iroda közbenjöttével kaphatják meg. Említeni sem kell, hogy a Cunard felületessége a visszavándorlóknak pénzükbe kerül, mert a szállítást nekik kell megfizetniük.

Hevesen kifakadtak a pályaudvar várótermében való összeszűföls ellen is. Érthetetlen az intező körök hanyagsága, hogy a miliós kivándorlási palotában nem tudnak felnyitni egy termet a hazatérők részére.

A jószagu urak is képviselve voltak. Boldog-boldogtalannak osztogatták a zöld füzeteket. Leszögezhetjük azonban, hogy eredményismét nem volt.

Itt említjük meg, hogy a Carpathia csütörtökön jön vissza s szombaton délelben indul Newyorkba.

A Cunard társaság képviselőinek úgy látszik nincsen nyéré, hogy a magyar sajtó foglalkozik a Cunard gőzöskön uralkodó botrányos állapotokkal. Legutóbb megakadályozták a hírlapírókat hivatalos munkájuk végzésében, amidőn két izben nem engedték fel őket a hajóra. Ez alkalommal új dolgot eszeltek ki. Félrevezették a sajtót, amikor érdeklődött a Carpathia megérkezése iránt.

A Tengerpart munkatársa szombaton este megkérdezte az Adria hajóosztásának főtisztviselőjét, aki a Cunard hajókat fogadni szokta, hogy a Carpathia mikor érkezik ide. A felelet ez volt.

— Még nem kaptunk jelentést. De 21-én okvetlenül itt lesz.

— Hány kivándorlót hoz a Carpathia — kérdezte munkatársunk.

— Nem tudom.

Már pedig nem tételezhető fel, hogy az Adriánál ne tudták volna, hogy a Carpathia másnap reggel megérkezik és hány utast hoz magával. Tehát nyilván a sajtó félrevezetése volt a cél.

A terv azonban így sem sikerült. A visszavándorlók részére csak estére tudtak különvonatokat állítani s így alkalmunk volt mindent megtudni, a mi a közönséget csak érdekelheti. Azt azoni an kijelentjük, hogy az ilyen eljárással a Cunard nem fog célt érni. Ha azok a panaszok nem is jutnak a sajtó útján a nyilvánosságra, meg tudja mindenki a visszavándorlóktól. Tehát céltalan minden félrevezető manőver.

UJDONSÁGOK.

— **Jótevény babavásár.** Tegnap délután tartotta meg a Gyermekbarát Egyesület a jótevény babavásárt a Corsia Deák szállóban. A hölgybizottság tegainak a buzgalkodása meghozta a kellő eredményt, a babavásár 2650 korona tiszta jövedelemmel zárult. A szebbnél szebb babákat a hölgybizottság tagjai készítették. Eladó sátrakat állítottak: Vio Ferenc dr. polgármester neje, dr. Fésüs Györgyné, Eidlitz Hugóné, Sachs Henrikné, Luppis Antalné és Kiselják Jánosné. A vásárt két csoportban látogatta meg a közönség. A vásár már délután 3 órakor kezdődött 40 fillér belépti díjjal és hat órától kezdve 1 korona volt a belépődíj. A közönség teljesen megtöltötte a Corsia Deák szálló nagytermét s ott volt a vásárlók között Fiume legelőkelőbb közönsége, a többek között: Nákó Sándor gróf kormányzó, Wickenburg István gróf miniszteri tanácsos, Donáth Imre, Egan Lajos, Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsosok, Vio Ferenc dr. polgármester, Moravék Lipót forgalmi főnök, Eidlitz Hugó, Rödiger Ernő miniszteri osztálytanácsos, Leitner Károly igazgató, a családjaikkal. A vásár alatt zsüri alakult Nákó Berta grófnő, a kormányzó leányának vezetésével, amelynek a többek között Meynier Annus, Fésüs Magda, Rödiger Jolán voltak a tagjai. A kis leányok zsürije az első díjat a Szent Erzsébetet ábrázoló babának ítelték oda, amelyet Kankovszky Ferencné készített. A második díjat dr. Fésüs Györgyné nyerte a Toscat ábrázoló babával. A díjak gyönyörű csokrok voltak. A kedélyes vásár este 8 óráig tartott. Közben a 79. gyalogezred zenekara játszott. A vásár után tánc volt, amely este 11 óráig tartott.

— **A zágrábi üzletvezetőség.** Egyes fővárosi lapok azt a hírt közölték, hogy Pulszky Garibaldi zágrábi üzletvezető egészségi állapota miatt nyugalomba vonul és utódjául Batsinszky Vladimír, a debreceni üzletvezetőség fiatal helyettesfőnöke van kiszemelve. Mint értesülünk, a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Tény, hogy Pulszky Garibaldi csakugyan ott hagyja a zágrábi üzletvezető-éget és utódja Batsinszky Vladimír lesz. De Pulszky Garibaldi nem vonul nyugalomba, hanem Tolnay Kornél budapesti üzletvezető helyét foglalja el, aki a kereskedelemügyi minisztériumban a nyugalomba vonuló Márk miniszteri tanácsos helyét, a vasuti és hajózási felügyelőség osztályának főnöki állását tölti be.

— **Visszavándorlási iroda.** Értesülésünk szerint a kormány, tekintettel az amerikai ipari viszonyokra, Newyorkban bevándorlási irodát állít fel, mely hivatva lesz a bevándor-

lás irányítására. Az iroda tanácsosai fogja el látni a visszavándorolni szándékozókat, gondoskodik hajójegyekről és a helyközvetítést is magára vállalja. A visszavándorlási iroda vezetésére Zerkowitz Emil, a m. kir. Kereskedelmi Muzem newyorki tudósítója van kiszemelve. Itt említjük meg azt is, hogy a katonaszökevényeknek nyújtott királyi kegyelem főleg arra irányul, hogy a kivándorolt munkások egy részének visszatérését lehetővé tegye.

— **Felolvasás.** A fiumei természettudományi kör ma, hétfőn este 7 órakor felolvasó estét rendez, amelyen Pizzeti R. tanár a gőzhajó száz éves történetét fogja ismertetni. Vendégeket szívesen látnak.

— **Az „Atlantica” teugerhajózási társaság fejlesztése.** Az „Atlantica” tengerhajózási társaság alig egy esztendeje, hogy megkezdte működését. A társaság azonban e rövid idő alatt is ritka sikerrel működött. A társaság a levantei forgalomban és az angol szén szállítása körül mutathat fel jelentős eredményeket, melyek e vállalatnak jövőjét illetően sok biztatást ígérnek. Ezt látszik igazolni a társaság igazgatóságának az az elhatározása, hogy a vállalatot be- és kiviteli osztálylyal bővíti ki, vagyis fölveszi az export es import kereskedelmet. Ezt az elhatározását az „Atlantica” igazgatósága a jövő évi rendes közgyűlés elé fogja terjeszteni, mely az alapszabályok megváltoztatását is ki fogja mondani.

— **Harc a visszavándorlókért.** A amerikai visszavándorlókért a nagy hajózási vállalatok már is erős harcot folytatnak. Brémából jelentik, hogy az Egyesült Államokból a visszavándorlás egyre nagyobb arányokat ölt. Az utóbbi napokban az Észaném Lloyd négy nagy gőzöse Newyorkból és Baltimoréból összesen mintegy 5200 utas hozott vissza. Továbbá négy Lloyd-gőzös mintegy vészezer fedélközi utassal szintén utban van Európa felé. A nagy visszavándorlás arra indította az Észak-német Lloyd igazgatóságát, hogy a fedélközi díjakat Newyorkból tizenhat márkával leszállítsa. Most a német társaságok, minthogy a visszavándorlás tartósan ígérkezik, sietnek olyan versenytarifákat életbeléptetni, amelyek segítségével remélik, hogy a visszavándorlást a német kikötők felé terelik, ebből aztán a szárazföldi németországi forgalom is hasznot huz. Valószínű, hogy további mérséklés esetén az atlanti hajózási forgalomban egy újabb tarifaharc várható. A Cunard Line, mely a magyar visszavándorlási forgalmat bonyolítja le, még nem döntött a viteldíjak leszállítása tárgyában.

— **Kocsihiány miatt késve szállított küldemények díjszámítása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter. elrendelte, hogy azokra a küldeményekre, amelyek f. évi november hó végéig az állomásokra fuvaroztattak, de kocsihiány, vagy egyéb forgalmi zavarok miatt továbbíthatók nem voltak, f. évi december hó végéig azok a díjtételek alkalmaztassanak, amelyek november hó végéig voltak érvényben. Ausztriával való forgalomban e részben szintén tárgyalások vannak folyamatban, amelyek azonban eddig befejezést nyem nyertek.

— **Elveszett hajók 1906-ban.** Az angol Lloyd most adta ki jelentését az 1906-ban elveszett hajókról. A világtengerészet — a 100 tonnán aluli úrtartalmu hajókat nem tekintve — hajókatasztrófák következtében 816,922 tonnát vesztett az elmúlt évben. Összesen 945 hajó pusztult el és pedig 378 gőzös 509,707 tonnatartalommal és 567 vitorlás 307,215 tonnatartalommal. Százalékokban kifejezve az elveszett gőzhajókban az egyes országok a következőképpen eszesednek: Nagy-Britannia és gyarmatai 2,95%, Japán 2,71%, Olaszország 2,39%, Norvégia 1,80%, Németország 1,60%, Egyesült-Államok 1,41%, Franciaország 1,03%. A vitorlásokban pedig: Nagy-Britannia és gyarmatai 10,15%, Norvégia 6,79%, Egyesült Államok 4,83%, Franciaország 3,85%, Németország 2,26%. Az elveszett hajók számszerű adatai az utolsó években a következők voltak: Gőzhajók 1906-ban 509,707 tonna, 1905-ben 527,978 tonna, 1904-ben 512,879 tonna; vitorlások 1906-ban 307,215, 1905-ben 264,376 tonna és 1904-ben 225,204 tonna.

— **Fenicse szinkör.** A Fenicse szinkörben a Pathé Frères kinematográfég új műsort mutat be. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 16. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Felolvastatja a miniszterelnök leiratát a mely szerint a király a delegációt december 20-ra hívja egybe.

A Ház, az elnök javaslatára elhatározza, hogy a delegátusokat a szerdai ülésen választja meg.

Supilo Ferenc személyes kérdésben szól. Kijelenti, hogy Polonyi vele a fiume rezolucio kibocsátása után 10 nappal tárgyalt.

Polonyi válaszában kijelenti, hogy a rezolucio létrehozásában neki semmi része nem volt. Kossuth vezette a tárgyalásokat s utóbb őt bizta meg azok befejezésével. A vezérigazgatóság akkor minden tétét helyeselte.

Ezután áttérnek a napirendre, a kvótatörvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Murasevich horvát képviselő a javaslat ellen szól.

Nagy György kijelenti, hogy a kvótaemelés fejében a kormány semmi vívmányt nem hozott.

Bánffy Dezső báró nem fogadja el a javaslatot, mert szerinte a rossz kiegyezés nem éri meg a kvótaemelést.

Szatmáry Mór közbeiktál:

— Hát az ischli klauzulával mi van.

Bánffy Dezső azonban visszavág:

— Azt nem én csináltam. De különben sem került a magyar törvényhozás elé s így elesik a vád.

Ezután Bauer Antal beszél a javaslat ellen.

Az ülés folyik.

A szász anyakirálynő halála.

DREZDA, dec. 16. A szász anyakirálynő ma meghalt.

Coppée haldoklik.

PÁRIS, dec. 16. Francois Coppée, a hírneves francia költő az utolsó óráit éli.

Sturm Albert balesete.

BUDAPEST, dec. 16. Sturm Albert, a félhivatalos Budapesti Tudósító tulajdonosa ma, mikor lakásáról távozni készült, a lépcsőn lefelé haladva lábát törte.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

OLMÚTZ, dec. 16. A közelben ma nagy vasuti szerencsétlenség történt összeütközés következtében. Több utas meghalt, számosan megsérültek. Az állomásfőnököt letartóztatták.

A vihar áldozatai.

NANCI, dec. 16. A vihar ma nagy szerencsétlenségnek volt az okozója. Egy ház bedőlt s husz ember életét veszítette.

Gyengeséget,

akár szervezeti feiletlenségől, akár betegségből származniék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyögyereje, s emellett



izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. Dllér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

A „Pannonia“

kávéházban

ma és minden este
MANCSU PALI

jelen versezi cigány zenekara

hangversenyez.

Hirdetmény.

A m. kir. állami Tengerészeti Akadémia igazgatósága az intézettel kapcsolatos internátus növendékeinek élelmezésére vonatkozó folyó évi december 10-én közzétett pályázati hirdetménnyel kapcsolatában értesíti a pályázni kívánókat, hogy ajánlataikat 1908. évi január hó 10-én d. e. 11 óráig adják be az intézet igazgatóságánál, mert a beérkező ajánlatok ugyanazon nap déli 12 órakor bizottságilag fel fognak bontatni. A zárt borítékba tett ajánlathoz bánátpénzül 150 korona csatolandó készpénzben, értékpapírban, vagy takarékpénztári könyvecskében.

Fiume, 1907. évi december hó 14-én.

M. kir. áll. Tengerészeti Akadémia igazgatósága.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékaót a bank önmaga viseli.

Dedakin László



Első fiumei magyar borbély és fodrász term az Adria palotában.

különbejáratu női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát üzletben és házhöz járva jutányos áron.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria I. sz. Zmaics-ház.

KÉSZIT:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat. Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI
FIUME, Corso II.

Az őszi és téli idényre

Óriási készleteink érkeztek minden esztendőben. Minthogy a legjelentősebb gyárak készítményeinek kizárólagos elárulása cégünknek van fenntartva és tekintettel ama óriási mennyiségekre, melyeket trieszti házzunkkal egyetemben vásárolunk, módunkban van a legjobb minőségeket a legmérsékeltőbb árakon ajánlani.

Selyem- és gyapju-szövetek.

Brünni szövetek divatos színek, 120 cm. magas 60 krajczár.

Cheviotte nagy választékban 55 krajczártól feljebb.

Igen szép kamarn szövetek, divatos színek 65 krajczártól 4 frt 50-ig.

Angol szövetujdonságok 78 krajczártól feljebb.

Szőnyegek és batort-szövetek.

Szövetfüggönyök (párként draperiával) 1 frt 10-től 36 frt-ig.

Legfinomabb szmírna-szalónaszőnyegek 200 + 300 22 frt 50-ig.

Szmírna-szőnyeg-útdöntök 200 + 300 6 frt 90-ig.

Futószőnyegek a leggyobb választékban méterje 20, 28, 38, 50 krajczár, egészen 4 frt 50-ig.

Alkalmi vétel: Himzett plüss-asztalterítők 7 frt 50 kr.

Barchendek.

Velour flanellette, garantált színek, óriási választékban méterje 25 krajczár.

Flanell-barchend blúzoknak, elsőrendű minőség, sötét színek, 25 kr. Gyapju flanel, gyönyörű minták méterje 42 és 65 krajczár.

Ezenkívül legfinomabb csikos és koczkas barchendek ruháknak, valamint barchend-piqué.

Ajánlunk ezenkívül a legelső magyar és osztrák gyárakból fehérnemű-vásznakat és asztali készleteket.

Alkalmi vétel: Tapestry futószőnyegek 1 frt 35 kr. gyapjuból, méterje

Női- és férfi-fehérnemű.

Egy nagy tétel chiffonnőing 1 frt.

Finom chiffon női alsószoknyák, gazdag hímzéssel 1 frt 25 kr.

Menyasszonyi kelengyék jutányos áron készítenek ki.

Chiffon férfiingek, jó minőség 1 frt 70 kr.

fehér férfi-hálóingek legfinomabb kretónból 1 70 kr.

Rendkívüli választék esipkében, hímzésekben, esipkeszövetekben és valamennyi díszáruban. Gyönyörű női blúz-ujdonságok, női konfekciók, kötények nők és gyermekeknek és a legválasztékosabb fehérneműk gyermekeknek

Téli trikók.

Bolyhos trikot-ingek férfiaknak drbjá 75, 90 kr, 1 frt 30 és feljebb.

Bolyhos trikot-alsónadrágok férfiaknak darabja 85 kr., 1 frt és feljebb.

Férfi- és női trikot-alsóingek, kiváló jők 65, 75 kr. és feljebb.

Fekete és színes női harisnyák 35 krtól feljebb

Ezenkívül a legjobb minőségű tisztá gyapju-trikók, harisnyák, fűzővödrök, file d'hot cikkek s legfinomabb selyem-trikók.

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI

TRIESZT, Corso 9. FIUME, Corso II. BÉCS, Gollzagasse 14.

Szabott árak! Szabott árak!

Karácsonyi meglepetésnek!

kor.
21.60

Különlegességek

kor.
21.60

Fiumei kávépörköldé

és a
Fiumei csokoládégyártermékeiből
combinált csomagokban

2 kg. Coffea Melange
legfinomabb kávék keveréke

1/2 „ főző csokoládé 32 sz.

1/2 „ 1 doboz dupla kakao ff

1/4 „ ff bonbons parisien.

1 „ legfin. csemege és é-
tek csokoládé-keverék

Kor. 21.60

bérmentve minden posta-
állomásra.

C. Schlögl

Fiume Corso 5. sz.

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

Fiume, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsán felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányu losonczy

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománcedények.

Villa Dražica

Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Régyművelten berendezett szobák

= MÉRSÉKELT ÁRAKON. =

Cinematograf „EDISON“

Mozgófénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.A legszebb és legtekélyesebb ve-
titési szerkezettel.Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes üléssekkel berendezett nézőter.Állandó előadások d. u. 1/15-101
kezdve.Állandó bérletjegyek is várhatóak
a pénztárnál.

PENSIO STEINACKER

ABBAZIA

A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.

Kifűnő KOSER konyha.

Elegáns balkonos szobák gyönyörű tea-
geri kilátással.Családok részére nagy kedvezmény
Mérésékelt árak. Figyelmek kiszolgálás.

„Antoniushof“

ABBAZIA, Belchestrassa.

(KÖZVETLEN A KURPARK MELLETT.)


Külömben otthon családok és magánok részére.

Modern berorlatu, szép barátságos
szobák.

Fűnyújtás. — Mérsékelt árak.

KURZ FRIGYES

szobafestő

czimfestő és mázó, 

Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és díszlet-
festést, mázóást a legegyszerűbb
kivitteltől a leggazdagabbig.Fa-, bádog-, vászon- és üveg-
cintáblák készítését a legmo-
dernebb kivittelen a legolcsóbb
árak mellett.A n. é. közönség szives párt-
fogását kéri

Mely kézfektel

KURZ FRIGYES

Vicolo del Pino 9. szám.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Űrményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kifűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kivitteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákbanVendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Űrményi-tér 6.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fűrdő közontján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezonyire.

Kifűnő magyar és német konyha.

Kifűntetve a német orvos kong-
resszus által.Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és Pilseni sörök.Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

Catti György utóda

és. és. hr. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. — Kezdeté 9 órákor.

A leggazdaságosabb, állandó
meleget tartó, kifűnő kályha a
„Meteor“ kályha



■■■■■■■■■■
kőszén- és koks-
fűtésre berendezve.
Egyedül s kizáróla-
gos raktár:

Wurzer János

— FIUME. —

Vicolo dell' Ospedale.

■■■■■■■■■■

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és fran-
cia szövetekből a a legkényesebb igé-
nyeknek megfelelő divatos öltönyöket és
felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hel- és külföldi szöveteiben.

Gyors és pontos kiszolgálás.

KALOGÉN
BRÁZAY, SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

FEGYVEREK

vadászati, - sport- és vívőszközök
stb. nagy raktára

Leonessa Vincenzo

FIUME, Via Andrássy 17 sz.

az Angolini & Bonardon triestri cég főképviseletje. Alumium szerszám egyedüli raktára.
Mackanikai és fegyverkovács - műhely.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Mignon Pensio

Volosca (a moló mellett)

A legszebb és legkényelmesebb
otthon Voloscában.

Figyelmek kiszolgálás.

Mérésékeltárak.

Lokey kávéház

ABBAZIA.

Rendelésekre, a kurpark átellenében.

Magyarok kedvencei találkozó helye.

Figyelmek kiszolgálás.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN, FIUME